

ӨРТ КООПСУЗДУГУНУН САКТОО ЭРЕЖЕЛЕРИ

1. ЖАЛПЫ ЖОБО

1. Ар бир мекеме ишкананын кызматкерлери ээлеген кызматына карабастан өрт коопсуздук эрежелерин билүү жана аны аткарууга милдеттүү.

1. Мекеме ишканаларда өрт коопсуздук камсыздоо жана аткаруу ошол мекеменин башчысына жүктөлөт.

1. Бардык кызматкерлер өрт коопсуздук эрежелеринин нускамалары менен таанышуулары зарыл, өрт кокустугу чыккан мезгилде өрт өчүрүү кызматына чакырууга билүүлөрү, ошондой эле өрт өчүрүү шаймандары менен иштөөнү билүүлөрү керек. Мекеме ишкананын башчылары кызматкерлерди өрт коопсуздук эрежелери менен тааныштырууга милдеттүү.

2. ИМАРАТТАГЫ САКТАЛУУЧУ ӨРТ КООПСУЗДУК ЭРЕЖЕЛЕРИ.

1. Мекеме ишканалардын коридорлору, негизги өтүүчү жолдору, кошумча эшиктер жана лестницалар ачык болуп, тосмолор менен тосулбаган абалда болуусу зарыл.

2. Баштапкы өрт өчүрүүчү шаймандар, өрт өчүргүчтөр ар дайым оң абалда сакталуучу жана алып иштетүүгө ыңгайлуу жерде сакталышы зарыл. Баштапкы өрт өчүрүүчү шаймандарынын башкы кызматтарга иштетүүгө тыюу салынат.

3. Электр жылыткыч шаймандарын колдонууда, өрт коопсуздук эрежелерин так сактоо зарыл. Ачык спиралдуу электр жылыткычтарын колдонууга тыюу салынат.

4. Жумуш убактысы бүткөндөн кийин бардык бөлмөлөр көзөмөлдөн өткөрүлүп, электр жабдыктарын жана жарыктарды өчүрүү зарыл.

3. ТЫЮУ САЛЫНАТ:

- Белгиленбеген жерде тамеки тартууга;
- Тез күйүп кетүүчү материалдарды жылытуу системаларынын жанына койууга;
- Таштанды кагаздарды атайын белгиленбеген жерде жагууга ;
- Электр жылыткыч приборлорун жанып турган түрдө кароосуз калтырууга;
- Имараттын коридорлоруна, тепкичтердин астына чарбалык материалдарды мебелдер жана эмеректерди койууга;
- Бир электр резеткасына ашыра күч келтирип колдонуп бир нече электр шаймандарын сайууга;
- Күйүп турган электр лампочкаларын жана светильниктерди тез күйүп кетүүчү материалдар жана кагаздар менен ороого.

4. ӨРТ УЧУРУНДА ЭМНЕ КЫЛУУ КЕРЕК.

- Өрт болуп жаткандагы тууралуу өрткө каршы кызматына 101 телефону аркылуу кабарлоо жана даректи анык айтуу;
- Адамдарды сактап биринчи жардам көрсөтүү;
- Колдо болгон каражаттар менен өрттү өчүрүүгө киришүү;
- Материалдык баалуулуктарды эвакуациялоо.

Сиздин окуу жайыңыздарда өрт чыкса эмне кылуу керек?

Окуу жайда адам көп болгондуктан, аларды эвакуация кылуу. Адамдарды, батирди эвакуация кылууга караганда көп убакытты алат, ошондуктан окуу жайда өрт чыкса, алынган чараларды ырааты менен колдонуу керек.

Биринчиден-өрттөнүп жаткан бөлмөнүн эшигин жабуу керек. Эгер сиз терезенин сыртынан көрсөңүз, анда ал бөлмөгө кирүүгө аракет кылбаңыз. Ачык эшик түтүндү чыгарбастан, ошондой эле эвакуация кылууга тоскоолдук кылат, күтүлбөгөн жерден абанын кириши өрттүн чоң ылдамдыкта өрчүшүнө алып келет. Тезинен айгай көтөрүп, өрт жөнүндө билдирүү керек. Өрт жөнүндө жакын турган персоналдардын мүчөсүнө билдириңиз, ал болсо адамдарды тез аранын ичинде окуу жайдын, имараттын эвакуация кылуу чараларын көрөт. Ар бир адам мидеттүү түрдө мурдатан макулдашылган чогулуу пунктуна келиши керек, ал жерде бардыгы эвакуацияланган билүү үчүн атын айтып текшерүү жүргүзүлүшү зарыл. Өрт чыгаары менен тез арада "101" телефонуна чалып өрт өчүрүү кызматына кабарлоо керек. **Өрт өчүрүү кызматы келген мезгилге биринчи кезекте төмөнкүлөрдү билүү зарыл:**

-Өрт кайсы бөлмөдө болуп жатат.

-Имараттан баардыгы эвакуацияланганбы.

Өрт учурунда окуу жайдын имаратыныан эвакуациялоонун тартиби:

-Айгай

-Өрт өчүрүү кызматына кабарлоо

-Эвакуациялоо

-Чогулуу

-Атынан атап тактоо

Айгай:

-Ар бир адам (студентби же персоналдык мүчөсүбү) өрт чыкканын байкагандан кийин, олку-солку болбостон өрт жөнүндө айгай көтөрүүсү зарыл.

Өрт өчүрүү кызматын чакыруу:

-Кандай өрт болсо дагы өрт өчүрүү кызматына ыкчам менен кабарлоо керек.

Эвакуациялоо:

-Окуу жайдагылар айгайды уккандан кийин өздөрүнүн ордуларынан туруп, окуу бөлмөсүндөгү жооптуу мугалимдин көрсөтүүсү менен бир бирден окуу бөлмөсүн таштап чогулуу аянтчасына чогулуу керек, ирээти менен бирдей керек. Окуу бөлмөнү жана эвакуациянын жолундагы эвакуация учурунда колдонулбай турган башка бардык эшиктерди жабуу зарыл.

Чогулуу:

-Чогулуу жайы мурдатан макулдашылган аянтчага чыгуу керек;

-Чогулуу жайына келип ар бир студентте же адамдардын тобу бөлүнүп аныкталган жайларды ээлеп, тарап кетпей, ошол жерде болуп турушу керек.

Атын айтып чакыруу:

-Чогулуу жайына келээри менен тезинен атын атап тактоо жүргүзүү керек

№1-эреже

-Жолдогу бардык эшиктерди жапкыла, муну менен сиз өрттүн жолун торойсуз(жабык эшик өрттү 15 мүнөткө кармайт)

№ 2-эреже

-Өрттөн качып баратып, өрт жөнүндө бардыгына эскертиңиз(эч нерсе издебеңиз, өрттөн тезирээк кетиңиз)

№ 3-эреже

-Мугалимге өрт жөнүндө кабарлаңыз.

№ 4-эреже

-Эвакуациялаңыз.

№ 5-эреже

-Тез арада кол телефону аркылуу 101 номерин терип, өрт өчүрүү кызматына окуу жайдын дареги жана өзүңүз жөнүндө так маалыматты айтыңыз.

Өрт коопсуздугунан сактануу боюнча иш планы

№	Мазмуну	Мөөнөтү	Жооптуу
1.	Өрт коопсуздугунан сактануу, мектептен чыгып кетүү үчүн эвакуация планын түзүп бекитүү	Сентябрь	Директор
2.	Бүт жамааттын мүчөлөрүнө эвакуация планын окутуу, үйрөтүү, машыктыруу	Сентябрь	Дене тарбия мугалими
3.	Ар бир каананын ичинде өрт коопсуздугунан сактануу эрежелерин түзүү	Дайыма	Каана жетекчиси
4.	Класстагы окуучуларга мектептин эвакуация планын окутуу, үйрөтүү, машыктыруу	Дайыма	Кл. жет.
5.	Химия, физика, кол эмгек кааналарында өрт коопсуздугунан сактануу боюнча сабак өтүп, ар бир окуучуга кол койдурган дептер жасоо	Сентябрь	Каана жетекчиси
6.	Мектеп ичинде розетка, точкаларды текшерип туруу	Дайыма	ЧИ боюнча д.о.б.
7.	Өрт учурунда керектүү буюмдарды дайыма ачык көрүүнө жерде кармоо	Дайыма	ЧИ боюнча д.о.б.
8.	Өрт өчүргүчтү убагы менен толтуруп туруу	Дайыма	ЧИ боюнча д.о.б.
9.	Коомдук иш чараларды, оюн-зоокторду өткөрүүдө жооптуу адамдарды бекитүү	Учурунда	Директор
10.	Мамлекеттин өрт коопсуздугу мекемелери койгон талаптарды толугу менен аткаруу	Дайыма	Директор
11.	Мектептин өзүнө тиешелүү трансформаторду, ичиндеги шиттерди дайыма жабык кармоо	Дайыма	Директор ЧИ боюнча д.о.б.